

CBOS: Opinie o korupcji w Polsce

W lipcu 2013 roku Centrum Badania Opinii Społecznej opublikowało komunikat „Opinie o korupcji w Polsce” z badania przeprowadzonego w dniach 6–12 czerwca 2013 roku na reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski liczącej 1010 osób.

Zgodnie z wynikami przeprowadzonego sondażu, aktualnie korupcja jest dużym problemem społecznym w opinii 83% respondentów, w tym dla 40% - bardzo dużym.

Jest to wynik niższy o 4 punkty od uzyskanego podczas poprzedniego badania przeprowadzonego w kwietniu 2010 roku, kiedy *korupcja* była uważana za duży problem społeczny przez 87% respondentów. Jak podkreślają jednak autorzy badania, nie zmienia to faktu, że korupcja nadal stanowi duży problem społeczny dla ogromnej większości społeczeństwa.

Wskazania ankietowanych według terminów prowadzonych badań obrazuje w tym zakresie poniższy wykres.

Jak Pan(i) sądzi, czy korupcja w Polsce jest problemem dużym czy małym?

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6–12 czerwca 2013, N=1010

* „dużym” („bardzo dużym” i „raczej dużym”), „małym” („raczej małym” i „bardzo małym”)

Jak informują autorzy badania, percepcja nasilenia zjawiska *korupcji* w Polsce jest stosunkowo mało zróżnicowana społecznie. Przekonanie, że korupcja jest dużym problemem dominuje we wszystkich analizowanych grupach. Osoby najlepiej zarabiające częściej niż te uzyskujące niższe dochody oraz najlepiej wykształcone częściej niż mające wykształcenie podstawowe lub zasadnicze zawodowe, wskazują na niewielkie znaczenie *korupcji*. Więcej takich opinii odnotowano także wśród ankietowanych zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych i instytucjach publicznych niż wśród pracowników firm prywatnych oraz spółek właścicieli prywatnych i państwa.

Zdaniem respondentów korupcja najczęściej występuje wśród polityków – tak uważa 62% badanych oraz w służbie zdrowia – takie zdanie prezentuje 53% pytanym Polaków. W następnej kolejności wśród obszarów najbardziej narażonych na korupcję znalazły się w opinii respondentów wymiar sprawiedliwości i prokuratura (31%), sektor urzędników szczebla lokalnego (27%), policja (21%), urzędy centralne i ministerstwa (18%), firmy państwowe (13%) oraz firmy prywatne (9%). Zdaniem ankietowanych obszarami najmniej podatnymi na korupcję są szkolnictwo i nauka (3%), bankowość (2%) oraz wojsko (1%).

Co jakiś czas mówi się o korupcji w różnych dziedzinach naszego życia społecznego. W których z wymienionych dziedzin Pana(i) zdaniem, korupcja występuje najczęściej?

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

** pominięto odpowiedzi "w firmach państwowych", „w firmach prywatnych”, „w szkolnictwie i nauce”, „w bankach”, „w wojsku”, „gdzie indziej”, „trudno powiedzieć”*

{PODZIEL}

Ankietowanych pyrano także o najbardziej rozpowszechnione wśród polityków i wysokich urzędników państwowych formy zachowań korupcyjnych. W odczuciu społecznym najpowszechniejsze są zjawiska nepotyzmu (90%) i kumoterstwa (80%), następnie respondenci wymieniali uleganie nieuczciwemu lobbngowi (77%), przekupstwo (76%) oraz wykorzystywanie pieniędzy publicznych na rzecz swojej partii (76%).

Jak Pan(i) sądzi, czy wśród wysokich urzędników państwowych i polityków (do 2000 roku pyrano tylko o wysokich urzędników państwowych) częste czy rzadkie są takie

zjawiska, jak:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

* „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („raczej rzadkie” i „bardzo rzadkie”); pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

W ciągu ostatniego roku wzrosła liczba osób uważających za częste działania polegające na obsadzaniu członków rodziny i znajomych na ważnych stanowiskach w środowisku polityków i wysokich urzędników publicznych. W sierpniu 2012 roku wynosiła ona 84%, zaś w czerwcu 2013 roku wyniosła 90%.

Jak Pan(i) sądzi, czy obecnie wśród wysokich urzędników państwowych i polityków (do 2000 roku pytano tylko o wysokich urzędników państwowych) obsadzanie krewnych, kolegów, znajomych na stanowiskach w urzędach, spółkach, bankach itp. jest:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

* „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („bardzo rzadkie” i „raczej rzadkie”)

Percepcja społeczna na temat powszechności załatwiania kontraktów i zamówień rządowych dla rodziny i znajomych prowadzących firmy prywatne pozostaje na zbliżonym poziomie. W sierpniu 2012 roku odsetek osób uważających to zjawisko za częste wynosił 79%, zaś w czerwcu 2013 roku wyniósł 80%.

Jak Pan(i) sądzi czy obecnie wśród wysokich urzędników państwowych i polityków (do 2000 roku pytano tylko o wysokich urzędników państwowych) załatwianie kontraktów, zamówień rządowych dla rodziny, kolegów, znajomych prowadzących firmy prywatne jest:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

* „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („bardzo rzadkie” i „raczej rzadkie”)

{PODZIEL}

Obecnie nieznacznie większa niż w latach 2009-2012, jest percepcja społeczna skali przekupstwa wśród polityków i wysokich urzędników państwowych. Aktualnie zjawisko to za częste uznało 76% respondentów. Jak jednak zaznaczają autorzy badania, skala ta jest mimo to mniejsza, niż w pierwszej połowie ubiegłej dekady.

Jak Pan(i) sądzi, czy obecnie wśród wysokich urzędników państwowych i polityków (do 2000 roku pytano tylko o wysokich urzędników państwowych) branie łapówek za załatwienie sprawy jest:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

** „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („bardzo rzadkie” i „raczej rzadkie”)*

Według respondentów nieznacznie częściej politycy ulegają także nielegalnemu lobbingsowi. W sierpniu 2012 roku odsetek osób uważających to zjawisko za częste wynosił 73%, zaś w czerwcu 2013 roku wyniósł 77%.

Jak Pan(i) sądzi, czy obecnie wśród wysokich urzędników państwowych i polityków uleganie naciskom biznesu, firm, grup zawodowych lub społecznych przy załatwianiu kontraktów, zamówień rządowych w zamian za własne korzyści itp. jest:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

** „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („bardzo rzadkie” i „raczej rzadkie”)*

Zmianie uległa także percepcja społeczna na temat powszechności wykorzystywania pieniędzy publicznych na cele partyjne. W sierpniu 2012 roku odsetek osób

uważających to zjawisko za częste wynosił 71%, zaś w czerwcu 2013 roku 76%.

Jak Pan(i) sądzi, czy obecnie wśród wysokich urzędników państwowych i polityków (do 2000 roku pytano tylko o wysokich urzędników państwowych) wykorzystywanie pieniędzy publicznych na rzecz swojej partii jest:

Źródło: CBOS, badanie przeprowadzone w dniach 6-12 czerwca 2013, N=1010

** „częste” („bardzo częste” i „raczej częste”), rzadkie („bardzo rzadkie” i „raczej rzadkie”)*

